

Informator	2023/2024	
Tytuł oferty	Zarządzanie ryzykiem finansowym i instrumenty pochodne	
Sygnatura	235220 - 2911	4,50 pkt. ECTS
Prowadzący	dr Marek Lusztyn	

A. Cel przedmiotu

Celem wykładu jest przekazanie studentom wiedzy w zakresie zasad i praktyki zarządzania ryzykiem oraz wykorzystania instrumentów pochodnych. Wykład obejmuje główne problemy zarządzania ryzykiem i stosowania instrumentów pochodnych: - system zarządzania ryzykiem, ekspozycja, mierniki ryzyka, Value at Risk, EaR, CFaR itp., - strategie zarządzania ryzykiem, model Markowitza, optymalizacja, - zarządzanie ryzykiem walutowym i walutowe instrumenty pochodne (fx swap, forward, futures, Currency Interest Rate Swap, Currency Basis Swap i opcje walutowe), - zarządzanie ryzykiem stopy procentowej i procentowe instrumenty pochodne (Forward Rate Agreement, Interest Rate Swap, procentowe futures i opcje), - ryzyko kredytowe i kredytowe instrumenty pochodne (Credit Default Swap, Total Return Swap, forward, opcje), - ryzyko operacyjne.

B. Ogólna charakterystyka zajęć (abstrakt)

Wykład ma na celu dogłębne przedstawienie zasad zarządzania ryzykiem przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych. W praktyce niezbędne jest zrozumienie koncepcji oraz umiejętności prowadzenia analiz. Umiejętności nabywa się poprzez rozwiązywanie praktycznych problemów. Z tego względu wykład jest ukierunkowany na praktyczne zastosowania.

C. Przedmiotowe efekty uczenia się

<p>Wiedza</p>	<p>Po zrealizowaniu programu przedmiotu student ma wiedzę z zakresu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko finansowe i instrumenty pochodne (forward, futures, opcje i swapy) 2. Wpływ ryzyka na działalność operacyjną przedsiębiorstwa 3. Podstawowe rodzaje ryzyka finansowego 4. Strategie i narzędzia zarządzania ryzykiem 5. Zastosowanie instrumentów pochodnych <p>Praktyka</p> <p>Podstawowe rodzaje ryzyka finansowego Podstawowe rodzaje ryzyka finansowego Podstawowe rodzaje ryzyka finansowego</p> <p>Zastosowanie instrumentów pochodnych</p>
<p>Umiejętności</p>	<p>Po zrealizowaniu programu przedmiotu student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Umie określić cele zarządzania ryzykiem, czynniki ryzyka i zdefiniować ekspozycję na ryzyko 2. Potrafi zmierzyć ryzyko i stosować strategie zarządzania ryzykiem 3. Umie wybrać odpowiednie narzędzia zarządzania różnymi rodzajami ryzyk 4. Potrafi zaplanować kompletny system zarządzania ryzykiem finansowym 5. Umie wyceniać i ustalić wartość pozycji w instrumentach pochodnych oraz wykorzystywać instrumenty pochodne (forwards, futures opcje i swapy) 6. Potrafi ocenić efekty zarządzania ryzykiem <p>Umiejętność pomiaru ryzyka Planowanie systemu zarządzania ryzykiem</p>
<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>Po zrealizowaniu programu przedmiotu student wykazuje wiedzę i umiejętności z zakresu zarządzania ryzykiem i stosowania instrumentów pochodnych.</p> <p>Umiejętność pomiaru ryzyka</p>

D. Tematyka zajęć

- 1 System zarządzania ryzykiem. Cele. Ekspozycja.
- 2 Pomiar ryzyka. Mierniki tradycyjne. Wartość zagrożona. Warunkowa wartość zagrożona. Zabezpieczenie i spekulacja.
- 3 Ryzyko stopy procentowej. Struktura terminowa stóp procentowych. Konwersje
- 4 Stopy procentowe spot i forward. Bootstrapping.
- 5 Ekspozycja na stopy procentowe. Modele stochastyczne. Luka duration.
- 6 Procentowe instrumenty pochodne (FRA, IRS, futures i opcje)
- 7 Ryzyko walutowe. Kursy walutowe spot i forward. Teorie kursów
- 8 Ekspozycja na ryzyko walutowe. VaR. Strategie walutowe. Ocena zarządzania ryzykiem walutowym
- 9 Walutowe instrumenty pochodne (forward, futures, CIRS, CBS, opcje walutowe).
- 10 Zarządzanie ryzykiem walutowym przy wykorzystaniu forward, futures i opcji. Współczynniki zabezpieczenia
- 11 Ryzyko kredytowe. Ratingi. Prawdopodobieństwa bankructwa. Stopy odzysku.
- 12 Ekspozycja kredytowa. Metody symulacyjne. Modele strukturalne i zredukowane.
- 13 Systemy zarządzania ryzykiem kredytowym (CreditRisk+, KMV and EDF, CreditMetrics, Credit Portfolio View).
- 14 Kredytowe instrumenty pochodne (Credit Default Swap, Total Return Swap, forward i opcje).
- 15 Ryzyko operacyjne. Systemy zintegrowane. Aktualne problemy.

E. Literatura podstawowa (obowiązkowe podręczniki)

1. D.M. Chance, R. Brooks, An introduction to derivatives and risk management, Australia: South-Western, Cengage Learning, 2013. 2. S. Allen, Financial risk management: a practitioner's guide to managing market and credit risk, John Wiley&Sons, 2013 3. R.K. Sundaram, S.R. Das, Derivatives: Principles and Practice, McGraw-Hill 2011

F. Literatura uzupełniająca

1. Don Chance, Analysis of Derivatives for the CFA Program, AIMR, 2003 2. Kolb R.W., Futures, Options, and Swaps, Blackwell Business, 1997 3. Clarke R.G., Options and Futures, Tutorial, 1992 4. Brown K.C., Smith D.J., Interest Rate and Currency Swaps, The Research Foundation of Chartered Financial Analysts, 1995

G. Najważniejsze publikacje autora(ów) dotyczące proponowanych zajęć

Doświadczenie zawodowe lub doświadczenie dydaktyczne: 1. Rozdział w monografii naukowej, "Ryzyko pętli bankowo-rządowej", rok wydania: 2022, wydawca: Europejski Kongres Finansowy, wydawnictwo Centrum Myśli Strategicznych. 2. "Metoda wartości zagrożonej w warunkach skrajnych na polskim rynku akcji w latach 1997-2012", Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, 2013. 3. "Zastosowanie metody składowych głównych w analizie ryzyka stopy procentowej na przykładzie krzywej dochodowości w Polsce w latach 2003-2011", Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów SGH, 2013. W okresie ostatnich pięciu lat pełniłem funkcje Wiceprezesa Zarządu ds. zarządzania ryzykiem w dwóch bankach o znaczeniu systemowym (O-SII) oraz funkcję Prezesa Zarządu banku o znaczeniu systemowym. Nominacje na te role były każdorazowo poprzedzone oceną Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie oceny odpowiedniości członka organu nadzorowanego obejmującej m.in. wiedzę merytoryczną w zakresie sprawowanej roli zgodnej z tematyką zajęć wykładowych. W czasie mojej kadencji banki te zdobyły globalne wyróżnienia w zakresie m.in. najlepszego banku inwestycyjnego w CEE, najlepszego w Polsce banku w zakresie usług skarbowych, najlepszego cyfrowego banku dla przedsiębiorstw w CEE. Moja dotychczasowa działalność dydaktyczna na SGH obejmowała prowadzenie zajęć i seminariów dyplomowych w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym, instrumentów pochodnych oraz bankowości międzynarodowej.

H. Sygnatury wymaganych prerekwizytów

nie są wymagane

I. Wymiar i forma zajęć

	Stacj.	Sb.Niedz.
Ogółem:	45	28
Wykład	45	14
Praca samodzielna pod kontrolą wykładowcy	-	14

J. Elementy oceny końcowej

egzamin testowy 100%

K. Wymagana znajomość języka obcego

nie jest wymagana

L. Kryteria selekcji**M. Metody prowadzenia zajęć**Wykład
Praca samodzielna pod kontrolą wykładowcy